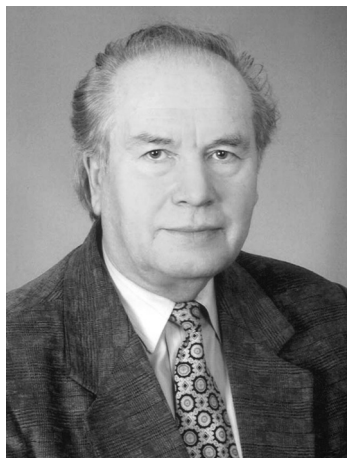

Ювілей професора О.І. Шаблія

14 листопада 2010 р. виповнилося 75 років від дня народження відомого вченого-географа, доктора географічних наук, заслуженого професора Львівського національного університету імені Івана Франка, завідувача кафедри економічної і соціальної географії цього університету, дійсного члена Наукового товариства імені Шевченка (НТШ) Шаблія Олега Івановича.

О.І. Шаблій народився 14 листопада 1935 р. у хліборобській родині в с. Курівці Зборівського району Тернопільської області. Після закінчення з відзнакою в 1954 р. Бережанського педагогічного училища навчається на географічному факультеті Львівського державного університету імені Івана Франка. Від того часу та дотепер життєвий шлях і наукова діяльність Олега Івановича нероздільно пов'язані з університетом: старший лаборант (1959), викладач (1962), доцент (1968), професор (1988), завідувач кафедри (1990). 1966 р. захистив кандидатську дисертацію на тему «Лісопромисловий комплекс Українських Карпат (тенденції розвитку і структура)», 1978 р. успішно захищає дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора географічних наук на тему «Міжгалузеві територіальні комплекси (проблеми теорії і методики дослідження)».

Професор О.І. Шаблій вніс вагомий вклад у розвиток методології, теорії методики сучасної суспільної географії. Найважливіші його наукові ідеї і розробки, це: наукове обґрунтування понять загального об'єкта – предмета – конкретних об'єктів – змісту суспільної географії; класифікація наукових проблем суспільної географії, її наукових теорій і концепцій, методів досліджень, природно-ресурсного потенціалу; наукова періодизація розвитку української суспільної географії та ін.

Використання картографічного методу дослідження та картографо-математичного моделювання є традиційною сферою наукової діяльності вченого. О.І. Шаблій очолює розроблення фундаментального середньомасштабного «Атласу господарського комплексу Івано-Франківської області» (1985) – першого в Україні комплексного науково-довідкового атласу окремої області. Пізніше такого ж науково-довідкового типу великоформатні атласи було розроблено для Львівської області (1988-1991) та міста Львова (1991-1993).

Значним є внесок ученого у розвиток української картографії. Своїми теоретичними та методичними розробками, оригінальними картографічними творами, дослідженнями історії української картографії та історії картографії України професор О.І. Шаблій став гідним продовжувачем картографічної школи С.Л. Рудницького і В.М. Кубійовича.

За ініціативою О.І. Шаблія при кафедрі економічної географії Львівського державного університету 1988 р. створено науково-дослідну лабораторію комплексного атласного картографування, науковим керівником якої став Олег Іванович.

Професор О.І. Шаблій, як член редакційної колегії «Національного атласу України» (2007), взяв активну участь у загальному редагуванні цього фундаментального картографічного твору.

У 2007-2010 рр. за керівництвом О.І. Шаблія у Львівському національному університеті імені Івана Франка із залученням наукових установ міста розроблено «Комплексний атлас Львова».

Вагомим є внесок ученого у дослідження історії української картографії і географії. Завдяки його невтомній і плідній науковій та громадській діяльності суспільству повернуто призабуті імена видатних українських географів і картографів академіка Степана Рудницького та професора Володимира Кубійовича. О.І. Шаблій ґрунтовно дослідив наукову спадщину С. Л. Рудницького і аргументовано визначив його місце у розвитку української національної картографії як її засновника. Уперше в Україні Олег Іванович упорядкував і видав у двох томах наукові праці професора В. Кубійовича загальним обсягом близько 2000 сторінок (Париж-Львів, 1996; 2000).

Виданням книги «Професор Опанас (Афанасій) Ващенко» (2001) О.І. Шаблій започаткував створення серії науково-навчальних видань «Постаті українського землезнання», що висвітлює життєвий шлях і наукову діяльність видатних українських географів. Серед перших дванадцяти видань серії (редактор О.І. Шаблій) вийшли, зокрема, книги, присвячені науковій спадщині академіка С. Рудницького (2007) та професора В. Кубійовича (2006).

У колі наукових інтересів ученого знаходяться також проблеми встановлення та унормування назв географічних об'єктів України. О.І. Шаблій є членом Міжвідомчої науково-методичної ради з питань географічних назв, одним із завдань якої є участь у підготовці пропозицій щодо формування напрямків державної політики у встановленні, унормуванні, обліку, реєстрації, використанні та збереженні географічних назв.

О.І. Шаблій є автором і співавтором близько 550 наукових праць, у тому числі близько 40 монографій та навчальних посібників. Головні з них: «Лісопромислові комплекси Української РСР (питання теорії і моделювання)» (1973), «Межотраслевые территориальные системы (проблемы методологии и теории)» (1976), «Академік Степан Рудницький – фундатор української географії» (1993), «Соціально-економічна географія України» (1994, 2000), «Володимир Кубійович: енциклопедія життя і творення» (1996), «Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії» (2001), «Основи загальної суспільної географії» (2003).

Значну увагу приділяє вихованню географів вищої кваліфікації. За його керівництвом і консультуванням захищено 18 дисертацій, у тому числі дві докторські.

Професор О.І. Шаблій виконує велику науково-організаційну роботу. З відновленням діяльності в Україні у 1989 р. Наукового товариства імені Шевченка (НТШ) обраний членом товариства і головою Географічної комісії НТШ (1990), з 1992 р. він – дійсний член НТШ, а з 2002 р. – заступник голови НТШ.

2000 р. організував і став шеф-редактором нового всеукраїнського часопису «Історія української географії». Член редколегій низки наукових видань: «Український географічний журнал», «Економічна і соціальна географія», «Вісник Львівського університету. Серія географічна», «Регіональна економіка» та ін.

Колектив Інституту регіональних досліджень НАН України, редакційна колегія журналу «Регіональна економіка» щиро вітають Олега Івановича Шаблія з ювілеєм, зичать йому нових звершень на науковій ниві, міцного здоров'я та творчого довголіття.